

AÇI

Mümtaz SOYSAL

mumtazsoysal@gmail.com

Federatif Çözüm

YARIN başlayacak olan Kıbrıs görüşmelerinin yılan hikâyesi olmaktan çıkıp artık ortak bir çözümlerle sonlandırılması için zemin hazırlanmışa benziyor. "Bağımsız iki devlet yerine" iki ayrı devletin "federe" olmasıyla oluşturulacak bir "federasyon"un çözüm açısından taraflarca istenen iki kistası da karşıladığını dost düşman herkes kabul edecektir: "Tek devlet ve tek vatandaşlık" mı isteniyor? Buyurun size, federatif çözümün merkezindeki "Kıbrıs Federal Cumhuriyeti" olarak tek devlet ve onun ortak vatandaşlığı olarak "Federal cumhuriyetin vatandaşlığı". İki devletlilik ve iki ayrı etnik kimlik mi beklenmekte? Alın size federe toplumların kendilerine özgü farklı etnik kimlikleri.

Görüldüğü gibi, şimdiye kadar ayrı ayrı gerçekleştirilmiş devlet yapılarını federasyonla birleştirmek ve etnik kimliklerini özgürce yaşaması gereken toplumları bir federatif yapı içinde yan yana getirmek sorunu bitirmeyi büyük ölçüde kolaylaştıracaktır.

Bu süreci çabuklaştıracak asıl etken, genellikle iddia edildiği gibi uluslararası kuruluşların ve uzaklardaki devletlerin politikacılarının hazırlanmış formüllerini zorlama yöntemlerle adadaki toplumlara kabul ettirmek değil, toplumların ve anavatanlarının inisiyatifleriyle oluşturulmuş ortak gelişme programlarının uygulamak olmalıdır. Bu bakımdan KKTC'nin mutlaka bu tür önerilerle masaya gelmesi hedeflenmelidir.

Ayrıca, bütün çözümler Birleşmiş Milletler'ce ve tarafların anavatanlarının sağlam garantilere bağlanmasına öncelik verilmelidir.

Türk diplomasisinin bu konuda ortaya koyabileceği başarı Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki ağırlığını artırmanın başlıca yollarından biri sayılmalıdır. Kıbrıs konusu, hukuk alanındaki yanlış uygulamalarla ağır örselenmelere uğramış Türk Deniz Kuvvetleri'nin Akdeniz barışındaki rolünü yeniden anımsatması açısından da büyük önem taşıyor.

İklim Değişikliği Türkiye'nin Bir Güvenlik Sorunu Olabilir mi?

Aralarında Dışişleri Bakanı Davutoğlu, eski Amerika Dışişleri Bakanı Kissinger, NATO Genel Sekreteri Rasmussen, Rus Dışişleri Bakanı Lavrov'un ve diğer ülkelerin temsilcilerinin de bulunduğu, 31 Ocak - 2 Şubat arasında gerçekleşen 50. Münih Güvenlik Konferansı'nda, Ukrayna'nın delegeği, Suriye'deki faciayı ve Arap Baharı gibi uluslararası güvenlik sorunları ele alındı.

Alman Dışişleri Bakanı Steinmeier'in bir panelde Almanya'nın dış politikası hakkında yaptığı konuşmada iklim değişikliğinin sadece Almanya'nın çevre ve ekonomik politikasında değil, dışişlerinde de gün geçtikçe daha önemli bir rol oynadığını vurgulaması, bazı dinleyicilerde garip gelmiş olabilir. Sonuç olarak, bazı ülke temsilcileri, aralarında Hindistanlı Dünya Enerji Forumu'nun Başkanı Taneja, acil başka konulara karşın bu öncelikler karşısında kendilerini başka bir gezegende gibi hissetmişlerdir.

Sonuçta küresel ısınmadan yok olmanın tehdidi altında olan bazı Ada ülkeleri hariç hiçbir devletten iklim değişikliği konusunda böylesine kararlı bir girişimcilik beklenmezdi. Tabii ki Almanya iklim değişikliği konusunda uluslararası öncül rolünde bir ülke. İklim değişikliğine karşı başlattığı "Enerji devrimi" çerçevesinde nükleer enerjiden çıkışı ve yenilenebilir enerjilerin büyük çapta desteklenmesi boş kelimeler de-

Şu anda gerçekleştirmediğimiz sürdürülebilir yaşam ve dikkatli ekonomik ve sanayi kalkınmayı daha sonra düzeltilebileceğimize mi inanıyoruz? Ya da kendimiz ve çocuklarımız için hayal ettiğimiz gelişimin ve ilerlemenin belki de gereksiz olacağını unuttuk mu sadece... Eğer doğa bir gün intikamını bizden alırsa?..

ZEHRA WELLMANN Siyaset Bilimci

göl, siyasi bir programı temsil ediyor. Dışişleri Bakanı Steinmeier'in de tarif ettiği gibi, Almanya'nın uluslararası arenadaki gayretleri kararlı. Gelecekte iklim değişikliği ve küresel ısınmanın sonucunda çıkabilecek toplu göçler gibi uluslararası sorunları önlemeye amaçlıyor.

Her şeyden önce, 2000'li yılların başından bu yana Almanya ve ABD gibi gelişmiş ülkelerin gayretleri sonucunda iklim değişikliği Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne ve uluslararası güvenlik gündemine de oturmuş. Devlet adamları ve güvenlik uzmanları tehdidin ciddiyetiyle ilgili aynı fikirde olmazsa da Münih Güvenlik Konferansı gibi uluslararası platformlarda tartışılmaya devam etmektedir.

Türkiye'de, uzmanlar ve Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli 'IPCC' tarafından gelecekte su savaşlarının, kuraklıkların ve daha farklı türlü tehlikeli neticelerin oluşabilmesi göstermesine rağmen, güvenlik öncelikleri, tehdit ve acil olarak algıladığımız konular çok farklı. Bu sebepten Türkiye'de iklim değişikliği ve politikalar da yetersiz kalıyor. Bugüne kadar tamamlanan çoğu faaliyetler,

en başta Avrupa Birliği olmak üzere, uluslararası iklim rejimi tarafından uygulanan baskının ve verilen finansal desteğin bir sonucu. Maalesef çevre duyarlılığının, ulusal bir politika veya farkındalığın sonucu olarak görünmemeli.

Sonuçta Türkiye'de konunun popülerliği yetersiz. Uç örnek Almanya'nın aksine, burada iklim değişikliğiyle seçim kazanılmaz. İklim değişikliği kafalarda olsa olsa soru işareti bırakıyor ama faaliyete geçiren bir endişe yaratmıyor. En fazla teoride bir güvenlik sorunu olarak algılanıyor. Toplumsal bir söylev olmaktan çok uzak. Toplumun kenarında bir gölge hayatı sürdürüyor iklim değişikliği.

Gelecekte beklenen etkili neticelerine rağmen belki deprem tehdidi, Suriye savaşı, terör ve benzer tehditlere ve güvenlik sorunlarına karşı önemsiz kalıyor. Belki de su ve gıda sıkıntılarının bu konuyla ne kadar çok ilgili olduğunu anlamadığımız için hâlâ hareket yok bizde. Kuraklık, gıda güvenliği ve bunların sonucunda migrasyon veya savaşlar hayatımızda etkili olmayacak kadar uzak ve ütöpik görünüyor.

Yoksa insanın icat ye-

teneğine, yaratıcılığına ve teknik gelişime dayanarak hareketsiz mi kalıyoruz? Şu anda gerçekleştirmediğimiz sürdürülebilir yaşam ve dikkatli ekonomik ve sanayi kalkınmayı daha sonra düzeltilebileceğimize mi inanıyoruz? Ya da kendimiz ve çocuklarımız için hayal ettiğimiz gelişimin ve ilerlemenin belki de gereksiz olacağını unuttuk mu sadece... Eğer doğa bir gün intikamını bizden alırsa?..

Ekonomik gelişme ve bununla birlikte enerji tüketiminin artışı konusunda geçen yıllardan bu yana Türkiye dünya öncülerindendi. Dünyanın 17. büyük ekonomisi haline gelmiş ve "Avrupa'nın Çin'i" olarak tanımlanmıştır. Neoliberal bir toplum ve markete yakınlaşma coşkusu içinde tedbirli ve sürdürülebilir adımlara yer yok gibi görünüyor.

Almanya'da "enerji devrimi" nükleer enerjiden çıkışı tarif ederken, Türkiye'de aksine enerji devrimi nükleer enerjiye girişini tarif etmektedir. Enerji talebimiz tüm dünyada olduğu gibi artarken ve enerji güvenliği önem kazanırken enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi söz konusu. Yalnız bu bizim ülkede daha da fazla fosil enerji kullanmamız anlamına gelmektedir. Türkiye'nin büyük yenilenebilir enerji potansiyeline karşı. Devlet belki de geçmişte oluşturulmuş yapıları boş boşuna kurmuş olmayalım diye aynı yönde devam ediyor. Şimdilik belki de daha uzuz bir çözüm. Ama nereye kadar?

Onurlu Yaşamak

Dr. AYŞE ATALAY

Onur, en başta insanın kendine karşı duyduğu özsaygıyı ifade eder. Bir insanın kendisine saygı duyması ise toplumdaki yer alan aktörlerle duygusal ve ussal iletişiminin niteliğinde yatar. Yani toplumsal ilişkilerimiz, biçimimiz özsaygımızı belirler. Onur, bir insanın tüm ayartıcı, baştan çıkarıcı çeşitli unsurlar karşısında aldığı tavır ve eylem biçimini belirler. Bu bakımdan onurlu davranışın ilk koşulu en başta alçakgönüllü olmaktır. Alçakgönüllülük, toplumsal ilişkilerde tinsel ve maddesel anlamda sadeliği de beraberinde getirir. Sadeliğin özünde bir bilgelik, bir ermişlik vardır. İçinde empati duygusu, ussal ama kaba olmayan, inceliklerle örülmüş bir dışavurum ve başkalarına da saygıyı gerektirir. Başkalarına duyulan ya da duyulacak olan saygı ise bireyin özgürlüğünün sınırını oluşturur. Bu bakımdan başkalarına duyulan saygı, bireysel özgürlüğe sınır getirir. O halde onur kavramı kişisel ve toplumsal sorumluluğu da beraberinde getiriyor. Bundan ötürü kendine saygısı olmayanın başkalarına da saygısı yoktur dersek pek yanlış bir çıkarım yapmamış oluruz.

Bozuk düzenin çalgınca tüketimi teşvik ettiği, alışveriş tapınakları inşa ederek kitleni yönlendirdiği, toplumsal saygınlığın emek ve alın teri temelinde değil tüketim ve gösteriş ekseninde hayat bulduğu, dışarıdan bakınca pek ışıltılı, albenisi yüksek acımasız çarkları içinde yaşıyoruz. Bu bozuk düzenin adeta tanrısı olan para aslında bir kâğıt parçasıyken; başarının, kariyerin, yenilmezliğin, iktidarın, başkalarının ezmeninin, başkalarına üstünlük taslanmanın, gösterişin dışı vurumu oldukça gücüne güç katıyor ve bu inanılmaz gücü de her türlü tinsel değerini önüne geçiriyor. Artık toplumda ki saygınlığımız kolunuza taktığımız değerli taşlarla süslü saatinizin, giydiğiniz kabının fiyatı kadar oluyor. Böylece toplumda yeriniz maddi varlığınız ölçüsünde belirleniyor. İşte bu durum da bir toplumun etik olarak çürümesine zemin hazırlıyor. Bundan ötürü özsaygının değer kazanabilmesi için gerekli tinsel unsurlar maddede ifadesini buluyor. Emek, alimteri, çalışmak, çaba göstererek kazanmak, hakça bir düzen için savaşım verme yerine saydığımız değerlere sahip olmak için maddede somutlaşan para ve beraberinde getirdiği güç, bireylerin ve onu oluşturan toplumların başat amacı haline geliyor. Bozuk düzenlerde gerek iş yaşamında başarı, gerekse maddi refaha ulaşmak bireylerde özsaygının yitirilmesinin toplum tarafından çeşitli şekillerde ödüllendirilmesiyle olanaklı hale geliyor. Bundan ötürü bu bozuk düzen dürüst, onurlu, ikeli, kişilikli insanları dışlıyor, küçümşüyor, alay ediyor. Sistem dürüst, ikeli, onurlu, kişilikli bireyleri kendi dışına ittikçe, onları dışladıkça, bir kenarda yalnız ve tek başına bırakıkça ülkemiz daha pek çok toplumsal ve ekonomik krizlerle karşılaşacaktır. Bu durumda onursuzluk tüm toplumu ahtapotun kolları gibi sarmış vaziyettedir. Onun için de bir kilo pirinçe, bir çuval kömüre insanlar onurlarını satmakta, aşağıdakiler bunlarla bayram yapmaları söylenirken yukarıdakiler de - amiyane bir deyimle- mali götürmektedirler.

Uygar, çağdaş, ilerici ve aydınlık yarımlar, avantajlı sapağın yerine bu değerler uğrunda savaşım veren toplumların hakkıdır.

Uygar, çağdaş, ilerici ve aydınlık yarımlar, avantajlı sapağın yerine bu değerler uğrunda savaşım veren toplumların hakkıdır.

Adaletin Gözü Kör Olsun

Adalet duyguları ve sistemleri gelişmiş ülkelere bakın. Bütün Themislerin gözleri kapalı, halkın gözü açıktır. Çünkü adalet, birçok şeyden farklı olarak, sadece körken işler.

Dr. HANDE ÖZDİNER*

Adaleti temsil eden Themis heykelinin gözlerinin kapalı olmasının önemini anlayamamış olmamız, belki de ülkemizde yaşanan adaletsizliklere şaşmamamız gerektiğinin de bir göstergesi. Themis öfkeli ve kindar değildir, sadece yüksek adaleti temsil ettiği için kimin haklı olduğuyla ilgilenir. Themis gözleri bir bezle kapalı ve sağ elinde bir terazi ile resmedilir veya şekillendirilir. Gözleri kapalı olan Themis karşısındaki kim olduğunu görmez, bilmez, ilgilenmez. Onun ilgilendiği şey terazisine koyulanların karşılaştırılması dengesidir. O adaleti terazisinde tartar ve tartarken de o teraziye koyulan belge, bilgi ve nesnel şehrin lordlarından mı geldi yoksa herhangi birinden mi geldi bilmez. Yüksek ve ilahi adalette haklılık

kim olduğun, kimin nesi olduğunla ilgili değil, teraziye ne koyuyorsun, onunla ilgilidir. Bu yüzden Themis gözlerini dışarıdan gelebilecek baskı ve manipülasyonlara karşı kapatır ve terazisine sıkıca sarılır. Lordlara başka yetime başka davranan bir Themis artık temiz değil, kirlidir.

Hatırlarsanız 2008 yılının nisan ayında Anayasa Mahkemesi'nin yeni hizmet binası Cumhurbaşkanlığı, Başbakan ve devlet bakanlarının katıldığı bir törenle açılmış ve binanın önüne ilk defa gözü açık bir adalet heykeli dikilmiştir. Hatta devlet büyükleri, adalet heykelinin gözü kapalı olursa bakmadan görmeden nasıl adalet dağıtılacağı, bunun mümkün olmadığı üzerine demeçler vermişler ve nihayet adalet heykelinin gözünün açılmış olduğundan dolayı duydukları sevinci törene katılanlarla paylaşmışlardı. Katılanlar da

alkışlamış, söylenenleri pek bir beğenmişlerdi. Oysa ki Themis'in gözlerinin açıldığı noktada artık adaletten söz etmek mümkün değildir. Themis'in karşısına ağalar geçip "Sen bizim adamımızın tarafı haff mi bastı diyorsun ha... Sen bizim kim olduğumuzu biliyor musun?" dediğinde Themis'in elleri titremeye başladığında o terazi şaşar, o terazi elden düşer, o Themis gider yerine ya yerlerde sürünen ezilmiş, örselenmiş bir kadın gelir ya da yolunu öğrenir Themis kim çok verirse ona gider. Her iki konumda da en çok etkilenen halktır, çünkü artık herkes eşit ama bazıları daha eşittir. Hak aramak lüks olur. Kimin adamı olduğun, kimi bildiğin, kimi tanıdığın, kimlerden olduğun, davanda haklı olduğundan daha önemli olur. Kirlenmiştir Themis, adalet gözünü açtığı gün kirlenmiştir.

Adalet duyguları ve sistemleri gelişmiş ülkelere bakın. Bütün Themislerin gözleri kapalı, halkın gözü açıktır. Çünkü adalet, birçok şeyden farklı olarak sadece körken işler.

* Northwestern Üniversitesi'nde Les Turner ALS Araştırma Laboratuvarı Kurucu Başkanı

AYKUT KÜÇÜKKAYA

AKP'LI BELEDİYELERDE

NELER OLMUŞ NELER

İL İL... İLÇE İLÇE...

NEREDE, NE OLMUŞ...

KİM, NASIL YÜRÜTMÜŞ...

Cumhuriyet Kitapları

ÇATI İLE GÜNEŞ ENERJİ SİSTEMLERİNİN MÜKEMMEL UYUMU

Sizin de çatınız hayatınıza enerji katsın, **evinizde güneşi hissettirsin!**

BÜTÜNLEŞİK ÇATI SİSTEMİ **ÇEVRE DOSTU** **FARKLI EBATLAR** **YÜKSEK DURABİLİTE** **100% SU SIZDIRMAZLIK**

MÜKEMMEL SERVİS **TOPLAM ÇÖZÜM** **HİJYENİK SICAK SU TEMİNİ** **EV ISINMASINA DESTEK** **HAYUZ SUYU ISITILMASI**

BRAAS GÜNEŞ ENERJİLİ ÇATI SİSTEMLERİ

Part of the **MONIER GROUP** **+90 262 751 24 91** **www.braas.com.tr** **info@braas.com.tr**